सरस्वती नदी सद्भिः सततं पार्थ पूजिता। बालिखिल्यैर्महाराज यत्रेष्टमृषिभिः पुरा।
दृषद्वती महापुण्या यत्र ख्याता युधिष्ठिर। न्यग्रोधाख्यस्तु पुण्याख्यः पाञ्चाल्यो द्विपदाम्बरः।
दाल्भ्यघोषश्च दाल्भ्यश्च धरणीस्थो महात्मनः। कौन्तेयानन्तयशसः सुव्रतस्यामितौजसः।
आश्रमः ख्यायते पुण्यस्त्रिषु लोकेषु विश्रुतः। एतावर्णावर्णौ च विश्रुतौ मनुजाधिप।
वेदज्ञौ वेदविद्वांसौ वेदविद्याविदावुभौ। ईजाते क्रतुभिर्मुख्यैः पुण्यैर्भरतसत्तम। ८९८
समेत्य बहुशो देवाः सेन्द्राः सवरुणाः पुरा। विशाखयूपेऽतप्यन्त तेन पुण्यतमश्च सः।
ऋषिर्महान् महाभागो जमदग्निर्महायशाः। पलाशकेषु पुण्येषु रम्येष्वयजत प्रभुः।
यत्र सर्व्वाः सरिच्छ्रेष्ठाः साक्षात्तमृषिसत्तमं। स्वं स्वं तोयमुपादाय परिवार्य्योपतस्थिरे।
अपि चात्र महाराज स्वयं विश्वावसुर्जगौ। इमं श्लोकं तदा वीर प्रेक्ष्य दीक्षां महात्मनः।
यजमानस्य वै देवान् जमदग्नेर्महात्मनः। आगम्य सरितो विप्रान् मधुना समतर्पयन्। ८९०
गन्धर्व्वयक्षरक्षोभिरप्सरोभिश्च सेवितं। किरातकिन्नरावासं शैलं शिखरिणाम्बरं।
विभेद तरसा गङ्गा गङ्गाद्वारं युधिष्ठिर। पुण्यं तद्ध्यायते राजन् ब्रह्मर्षिगणसेवितं।
सनत्कुमारः कौरव्य पुण्यं कनखलं तथा। पर्व्वतश्च पुरुर्नाम यत्र यातः पुरूवराः।
भृगुर्यत्र तपस्तेपे महर्षिगणसेविते। राजन् स आश्रमः ख्यातो भृगुतुङ्गो महागिरिः।
यः स भूतं भविष्यच्च भवच्च भरतर्षभ। नारायणः प्रभुर्व्विष्णुः शाश्वतः पुरुषोत्तमः। ८९५
तस्याति यशसः पुण्यां विशालां बदरीमनु। आश्रमः ख्यायते पुण्यस्त्रिषु लोकेषु विश्रुतः।
उष्णतोयवहा गङ्गा शीततोयावहा पुरा। सुवर्णसिकता राजन् विशालां बदरीमनु।
ऋषयो यत्र देवाश्च महाभागमहौजसः। प्राप्य नित्यं नमस्यन्ति देवं नारायणं प्रभुं।
यत्र नारायणो देवः परमात्मा सनातनः। तत्र कृत्स्नं जगत् सर्व्वं तीर्थान्यायतनानि च।
तत् पुण्यं परमं ब्रह्म तत्तीर्थं तत्तपोवनं। तत्परं परमं देवं भूतानां परमीश्वरं। ८९००
शाश्वतं परमञ्चैव धातारं परमं पदं। यं विदित्वा न शोचन्ति विद्वांसः शास्त्रदृष्टयः।
तत्र देवर्षयः सिद्धाः सर्व्वे चैव तपोधनाः। आदिदेवो महायोगी यत्रास्ते मधुसूदनः।
पुण्यानामपि तत्पुण्यमत्र ते संशयोऽस्तु मा। एतानि राजन् पुण्यानि पृथिव्यां पृथिवीपते।
कीर्त्तितानि नरश्रेष्ठ तीर्थान्यायतनानि च। एतानि वसुभिः साध्यैरादित्यैर्मरुद्भिभिः।
ऋषिभिर्देवकल्पैश्च सेवितानि महात्मभिः। चरन्नेतानि कौन्तेय सहितो ब्राह्मणर्षभैः। ८९०५
भ्रातृभिश्च महाभागैरुत्कण्ठां विजहिष्यसि।

इतिश्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि धौम्यतीर्थकथने नवतितमोऽध्यायः॥ ९०॥

॥ वैशम्पायन उवाच॥ एवं सम्भाव्यमाणे तु धौम्ये कौरवनन्दन। लोमशः स महातेजा ऋषिस्तत्राजगाम ह।
तं पाण्डवाग्रजो राजा सगणो ब्राह्मणाश्च ते। उपातिष्ठन्महाभागं दिविशक्रमिवामराः।
समभ्यर्च्य यथान्यायं धर्म्मपुत्रो युधिष्ठिरः। पप्रच्छागमने हेतुमटने च प्रयोजनं।